

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๓๓

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการจัดทำต้นฉบับ

ISBN 978-616-461-477-2

พิมพ์ครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๕๖๗

จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์โดย องค์การค้าของ สกสค.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว

๒๒๔๙ ถนนลาดพร้าว แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๑๔ ๔๐๓๓ ต่อ ๓๑๘

www.suksapan.or.th

คำนำ

อนุสนธิจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๒ ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลก ศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากขึ้น ครูลดบทบาท การสอนด้วยการบอกเล่าให้ความรู้โดยตรง ไปเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมที่เน้น ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตามนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนดังกล่าว

หนังสือเรียนเล่มนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เวลาในชีวิตประจำวัน เล่าเรื่องของฉันและครอบครัว ความเปลี่ยนแปลง สัญลักษณ์ของชาติไทย แหล่งวัฒนธรรมและความภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นของเรา โดยนำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนด้วยภาษาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ เรื่องราวได้ดี พร้อมด้วยภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้อยากมี ส่วนร่วมในการเรียนการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนเชิงรุก (Active Learning) ประสบความสำเร็จ ครูควรทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่นำเสนอไว้ในส่วนหน้าของแต่ละหน่วย และคำถามชวนคิด กิจกรรมชวนทำ - กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งครูอาจ เพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน โรงเรียน และท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้ จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และบรรลุจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร หากมีข้อเสนอแนะใด โปรดกรุณาแจ้งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง ขอขอบคุณคณะผู้จัดทำและผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนุ วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

หน่วยที่ ๑ เวลาในชีวิตประจำวัน

- เรื่องที่ ๑ เวลาเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร
เรื่องที่ ๒ แสดงอาทิตย์บอกเวลาอะไร
เรื่องที่ ๓ เราใช้เวลาใน ๑ วันอย่างไร
เรื่องที่ ๔ เวลาที่มากกว่า ๑ วัน เราเรียนรู้ได้จากอะไร
เรื่องที่ ๕ เราใช้ปฏิทินในชีวิตประจำวันอย่างไร
คำถามชวนคิด กิจกรรมชวนทำ

หน่วยที่ ๒ เรื่องเล่าของฉันและครอบครัว

- เรื่องที่ ๑ ฉันคือใคร
เรื่องที่ ๒ ทำอย่างไรเราจึงรู้จักกัน
เรื่องที่ ๓ รู้จักเรื่องราวของครอบครัวได้อย่างไร
เรื่องที่ ๔ เล่าเรื่องอย่างไรจึงน่าสนใจ
คำถามชวนคิด กิจกรรมชวนทำ

หน่วยที่ ๓ ความเปลี่ยนแปลง

- เรื่องที่ ๑ อะไรเปลี่ยนแปลง
เรื่องที่ ๒ เมื่อก่อนกับวันนี้แตกต่างกันอย่างไร
เรื่องที่ ๓ ทำไมจึงเกิดการเปลี่ยนแปลง
เรื่องที่ ๔ เปลี่ยนแปลงแล้วเป็นอย่างไร
เรื่องที่ ๕ ทำไมจึงเกิดขึ้นและมีผลอย่างไร
คำถามชวนคิด กิจกรรมชวนทำ

หน้า

๑

๔

๗

๑๐

๑๔

๒๓

๒๖

๒๙

๓๒

๓๖

๓๙

๔๖

๕๐

๕๒

๕๖

๖๑

๖๖

๖๘

๗๐

๗๖

หน่วยที่ ๔ สัญลักษณ์ของชาติไทย

- เรื่องที่ ๑ สัญลักษณ์ของไทยเป็นอย่างไร
เรื่องที่ ๒ ธงชาติและเพลงชาติไทยสำคัญอย่างไร
เรื่องที่ ๓ แสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์
และเพลงสรรเสริญพระบารมีได้อย่างไร
เรื่องที่ ๔ ภาษาไทยเป็นสัญลักษณ์ของชาติไทยหรือไม่
คำถามชวนคิด กิจกรรมชวนทำ

หน้า

๗๘

๘๒

๘๖

๙๐

๙๔

๙๖

หน่วยที่ ๕ แหล่งวัฒนธรรมและความภูมิใจในชุมชน ท้องถิ่นของเรา

- เรื่องที่ ๑ แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนหมายถึงสิ่งใด
เรื่องที่ ๒ แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนมีคุณค่าและความสำคัญอย่างไร
เรื่องที่ ๓ สิ่งที่เรารักและภูมิใจในท้องถิ่นคืออะไร เพราะอะไร
เรื่องที่ ๔ สิ่งสำคัญในท้องถิ่นมีคุณค่าและประโยชน์อย่างไร
คำถามชวนคิด กิจกรรมชวนทำ

๑๐๒

๑๐๘

๑๑๑

๑๑๗

๑๒๐

หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยที่ ๑ เวลาในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะสำหรับครูและผู้ปกครอง

บทเรียนนี้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ป.๑ (๑) บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินในชีวิตประจำวัน

ส ๔.๑ ป.๑ (๒) เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวัน เวลาที่เกิดขึ้น

สาระการเรียนรู้

๑. เวลากับการดำเนินชีวิต (เวลาเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร)
๒. คำบอกเวลาที่ได้จากการสังเกตแสงอาทิตย์ (แสงอาทิตย์บอกเวลาอะไร)
๓. การใช้คำบอกเวลาเรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน (เราใช้เวลาใน ๑ วันอย่างไร)
๔. เวลาในปฏิทิน (เวลาที่มากกว่า ๑ วัน เราเรียนรู้ได้จากอะไร)
๕. การใช้ปฏิทินและคำบอกเวลาในชีวิตประจำวัน (เราใช้ปฏิทินในชีวิตประจำวันอย่างไร)

แนวคิดสำคัญ

๑. เวลามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเราและคนอื่น ๆ
๒. เรารู้เวลาจากการสังเกตแสงอาทิตย์ ดูนานฬิกา และปฏิทิน
๓. เราใช้คำบอกเวลาเรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
๔. ปฏิทินบอกวัน เดือน ปี และวันสำคัญในระบบสุริยคติ และจันทรคติ
๕. เวลาช่วยให้เราเข้าใจว่าเรื่องราวใดเกิดก่อน และเรื่องราวใดเกิดหลัง

หน่วยที่

๑

เวลาในชีวิตประจำวัน

เรื่องที่เรียน

๑. เวลาเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร
๒. แสงอาทิตย์บอกเวลาอะไร
๓. เราใช้เวลาใน ๑ วันอย่างไร
๔. เวลาที่มากกว่า ๑ วัน เราเรียนรู้ได้จากอะไร
๕. เราใช้ปฏิทินในชีวิตประจำวันอย่างไร

เป้าหมายการเรียนรู้

๑. ใช้คำบอกเวลาเล่าเรื่องราวในชีวิตประจำวันของตนเองได้
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเวลาในปฏิทินได้
๓. ใช้คำบอกเวลาเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

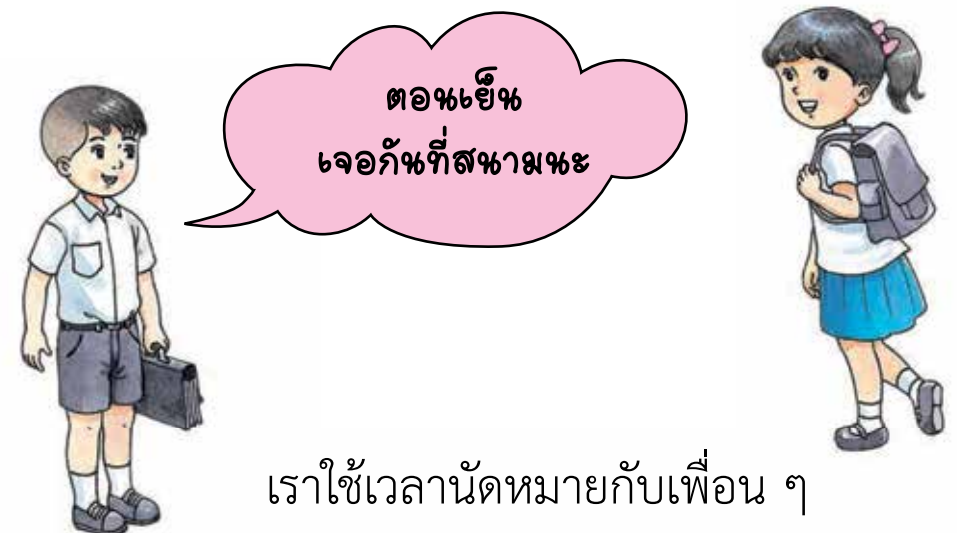
๑. เวลาเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร

เวลามีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของเราทุกคน เราใช้เวลาในการนัดหมาย เวลาจะช่วยเตือนว่าเราต้องทำอะไร เมื่อไร เราเขียนวันเวลาในสมุดเรียน และใช้คำบอกเวลาเล่าเรื่องราวต่าง ๆ เราจึงต้องเรียนรู้เรื่องเวลาเพื่อใช้ให้ถูกต้อง

คุณครูใช้เวลาเตือนนักเรียนให้แต่งตัวถูกต้อง

เราใช้เวลานัดหมายกับเพื่อน ๆ

คำว่า **วันพุธ** (วัน - พุด) และ **ตอนเย็น** เป็นคำบอกเวลา

ชาวนาเริ่มปลูกข้าวในเดือนพฤษภาคม

ชาวนาต้องรู้เวลาที่เหมาะสมในการปลูกข้าว

ชาวประมงออกเรือหาปลาในตอนกลางคืน

ชาวประมงต้องรู้เวลาที่จะออกเรือไปหาปลา

คำว่า **เดือนพฤษภาคม** (เดือน-พริต-สะ-พา-คม)
และ **ตอนกลางคืน** เป็นคำบอกเวลา

๒. แสงอาทิตย์บอกเวลาอะไร

แสงอาทิตย์ช่วยบอกเวลา ทำให้เรารู้ว่า เป็นเวลา
กลางวัน หรือกลางคืน

เวลากลางวัน คือ ตอนเช้า ตอนสาย ตอนเที่ยง ตอนเย็น

เวลา**เช้าตรู่** อากาศเย็นสบาย

ตอนสาย อากาศเริ่มร้อนขึ้น

ตอนเที่ยง อากาศร้อนมาก

เวลากลางคืน คือ ตอนค่ำ ตอนดึก ก่อนสว่าง

ตอนเย็น แดดไม่ร้อนมาก
เราเล่นอยู่ที่สนาม

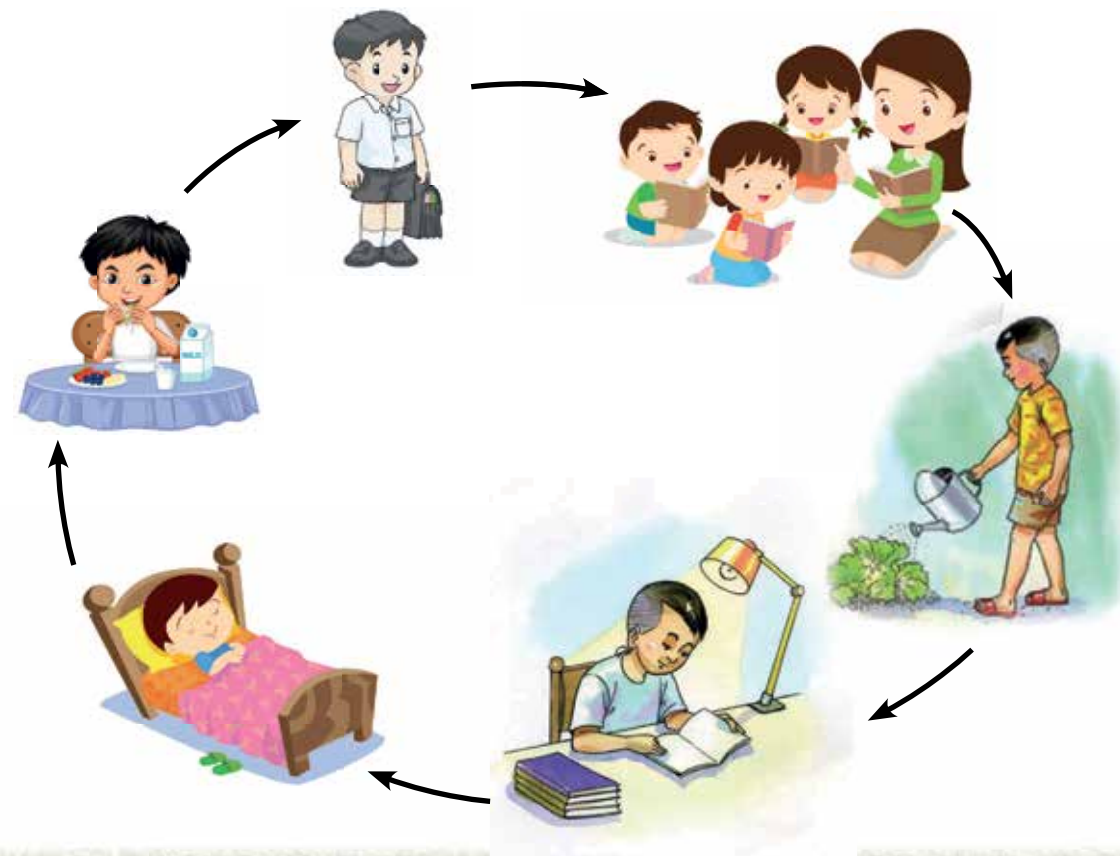

ตอนค่ำเป็นเวลาพักผ่อนอยู่บ้าน เรานอนหลับในเวลา **กลางคืน**

ก่อนสว่างฉันได้ยินเสียงไก่ขัน

กลางวัน กลางคืน เข้าตรู่ ตอนสาย ตอนเย็น ตอนค่ำ
ตอนดึก ก่อนสว่าง เป็นคำบอกเวลาใน ๑ วัน

๓. เราใช้เวลาใน ๑ วันอย่างไร

ในแต่ละวันเราทำสิ่งต่าง ๆ มากมาย เวลาจะช่วยให้
เราเรียงลำดับเรื่องราวก่อนหลัง และเล่าเรื่องได้ถูกต้องชัดเจน
เราใช้เวลาจากการสังเกตแสงอาทิตย์ และดูนาฬิกา
บอกเล่าเรื่องราวในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นได้

ฉันตื่นนอน **ตอนเช้าตรู่**
เมื่อเวลา ๖ โมงเช้า

หลังตื่นนอน ฉันล้างหน้า
แปรงฟัน อาบน้ำ และแต่งตัว

ฉันรับประทานอาหารเช้าเมื่อ **เวลา ๗ โมงเช้า**

ฉันไปถึงโรงเรียน
เวลา ๘ โมงเช้า

ตอนสาย

ฉันเรียนหนังสือ
กับเพื่อนในห้องเรียน

ฉันรับประทานอาหารกลางวัน **ตอนเที่ยง** หรือ **เวลา ๑๒ นาฬิกา**

ตอนบ่ายฉันออกกำลังกาย
กับเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน

ตอนเย็นหลังเลิกเรียนฉันเดินกลับบ้านกับเพื่อน ๆ

ตอนค่ำฉันทำการบ้านและอ่านหนังสือก่อนเข้านอน

การลำดับเรื่องราวก่อนหลังในแต่ละวัน จะช่วยให้
เข้าใจการดำเนินชีวิตของตนเอง ว่าได้ทำอะไรบ้าง และเป็น
ประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่

การใช้คำบอกเวลาลำดับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน

ในวันหยุดนักเรียน
ทำอะไรบ้างคะ

ตอนเช้าหนูช่วยแม่ทำอาหารเช้าค่ะ ตอนสาย
หนูไปตลาดกับคุณพ่อคุณแม่ ตอนเที่ยงเราทาน
อาหารกลางวันในตลาดค่ะ ตอนเย็นเราช่วยกัน
ทำความสะอาดบ้านค่ะ

ตอนเช้าผมกับพี่ไปขี่จักรยานเล่นครับ
ตอนบ่าย ๆ พ่อพาพี่กับผมไปเยี่ยมคุณปู่กับ
คุณย่าครับ ตอนเย็น เราช่วยกันทำสวน
ตอนค่ำ เราดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือจนดึก
แล้วนอนครับ

คำบอกเวลาใน ๑ วัน ช่วยให้เรารู้เรื่องตามลำดับ
เหตุการณ์ได้ถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจง่าย

๔. เวลาที่มากกว่า ๑ วัน เราเรียนรู้ได้จากอะไร

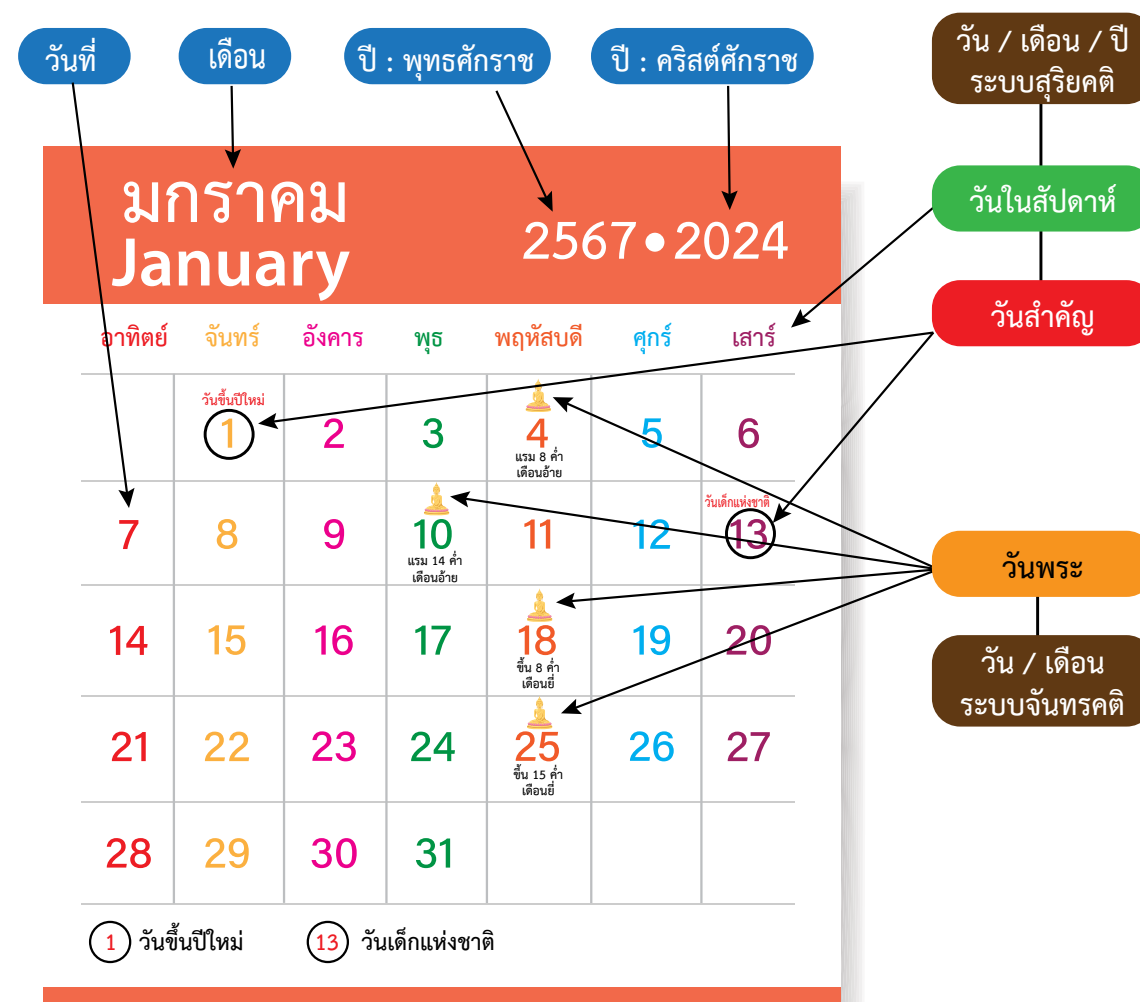

ปฏิทิน (ปะ-ติ-ทิน) บอกเวลาที่มากกว่า ๑ วัน

ปฏิทิน คือแบบสำหรับดูวัน เดือน ปี เพื่อให้รู้ว่าจะต้องทำอะไร วันไหน เราใช้ปฏิทินเตือนไม่ให้ลืมเรื่องสำคัญต่าง ๆ เช่น กำหนดส่งการบ้าน วันนัดหมายกับเพื่อน ๆ วันสำคัญของครอบครัว

ปฏิทินบอกอะไรบ้าง

ปฏิทินบอก วัน เดือน ปี วันในสัปดาห์ และวันสำคัญ

ปฏิทินบอกเวลา ๒ แบบ คือ แบบสุริยคติ (สุ-ริ-ยะ-คะ-ติ) และแบบจันทรคติ (จัน-ทะ-ระ-คะ-ติ)

แบบสุริยคติ คือ วัน เดือน ปีที่ใช้ดวงอาทิตย์เป็นหลัก และนิยมใช้กันทั่วไปในชีวิตประจำวัน

๑ สัปดาห์ มี ๗ วัน

๑. วันอาทิตย์	(วัน-อา-ทิต)
๒. วันจันทร์	(วัน-จัน)
๓. วันอังคาร	(วัน-อัง-คาน)
๔. วันพุธ	(วัน-พุด)
๕. วันพฤหัสบดี	(วัน-พระ-ริ-หัด-สะ-บอ-ดี)
๖. วันศุกร์	(วัน-สุก)
๗. วันเสาร์	(วัน-เสา)

๑ ปีมี ๑๒ เดือน

๑. เดือนมกราคม	(มะ-กะ-รา-คม)
๒. เดือนกุมภาพันธ์	(กุม-พา-พัน)
๓. เดือนมีนาคม	(มี-นา-คม)
๔. เดือนเมษายน	(เม-สา-ยน)
๕. เดือนพฤษภาคม	(พริต-สะ-พา-คม)
๖. เดือนมิถุนายน	(มิ-ถุ-นา-ยน)
๗. เดือนกรกฎาคม	(กะ-ระ-กะ-ดา-คม)
๘. เดือนสิงหาคม	(สิง-หา-คม)
๙. เดือนกันยายน	(กัน-ยา-ยน)
๑๐. เดือนตุลาคม	(ตุ-ลา-คม)
๑๑. เดือนพฤศจิกายน	(พริต-สะ-จิ-กา-ยน)
๑๒. เดือนธันวาคม	(ทัน-วา-คม)

แต่ละเดือนมีวันไม่เท่ากัน เดือนที่ลงท้ายด้วย **คม** มี **๓๑ วัน**
 เดือนที่ลงท้ายด้วย **ยน** มี **๓๐ วัน** เดือนกุมภาพันธ์ มี ๒๘ หรือ ๒๙ วัน

กุมภาพันธ์ 2567 • 2024

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29		
24 วันมาฆบูชา						

มีนาคม 2567 • 2024

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

เดือนกุมภาพันธ์
 ปีนี้มีกี่วัน

พ.ศ. ๒๕๖๗
 เดือนกุมภาพันธ์
 มี ๒๘ วัน

เดือนมกราคม
 กับเดือนมีนาคม
 มีวันเท่ากันไหม

มี ๓๑ วัน
 เท่ากัน

เมษายน 2567 • 2024						
อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				
13	14	15	วันสงกรานต์			

เดือนอะไรมี
๓๐ วัน

มีเดือน เมษายน
มิถุนายน กันยายน
พฤศจิกายน

ตัวอย่างการใช้วัน เดือน ปี ตามแบบสุริยคติ

เดือนมกราคมมีวันสำคัญอะไร

วันจันทร์ที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗
เป็ฯวันขึ้นปีใหม่

วันเสาร์ที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗
เป็ฯวันเด็กแห่งชาติ

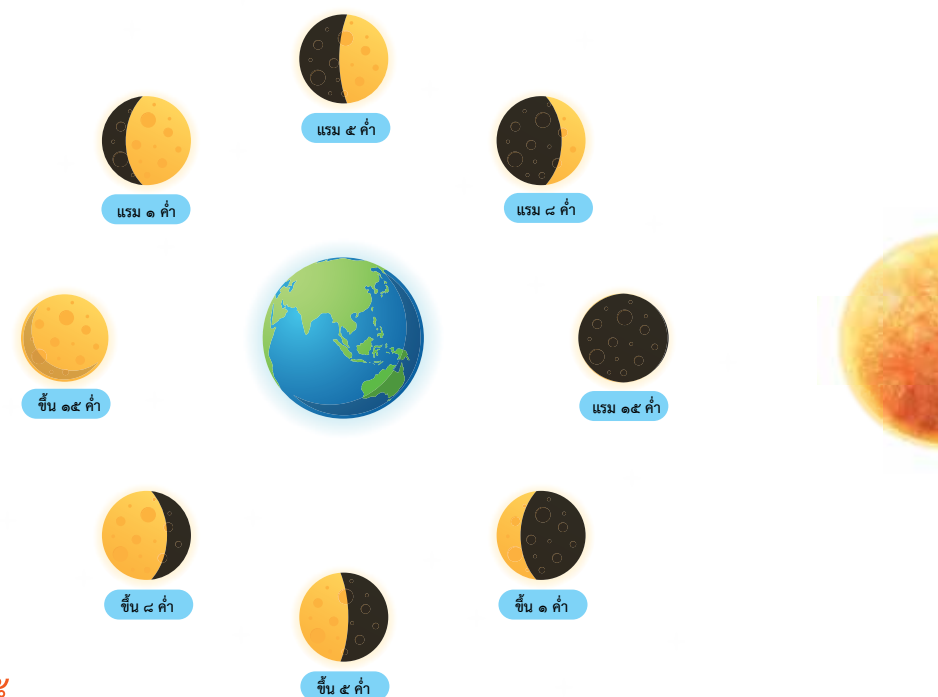

วันเกิดของฉัฯปีนี้ ตรงกับ
วันอาทิตย์ที่ ๒๑ เดือนมกราคม

แบบจันทรคติ คือ วัน เดือน ปี ที่ใช้ดวงจันทร์เป็นหลัก ใช้บอก
วันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญของประเพณีไทย

วันตามแบบจันทรคติ เรียกว่า วันข้างขึ้น และวันข้างแรม

วันข้างขึ้น

เริ่มนับวันข้างขึ้น โดยการสังเกตดวงจันทร์ที่ค่อย ๆ สว่างขึ้น
เป็นวันขึ้น ๑ ค่ำ วันต่อไปเป็นวันขึ้น ๒ ค่ำ วันขึ้น ๓ ค่ำ จนถึง
วันขึ้น ๑๕ ค่ำ ดวงจันทร์สว่างเต็มดวง (๑ เดือน มีวันข้างขึ้น ๑๕ วัน)

วันข้างแรม

นับต่อจากวันขึ้น ๑๕ ค่ำ สังเกตดวงจันทร์ค่อย ๆ มีดลงทีละน้อย
จะเป็นวันแรม ๑ ค่ำ วันต่อไปเป็นวันแรม ๒ ค่ำ วันแรม ๓ ค่ำ จนถึง
วันแรม ๑๔ ค่ำ หรือวันแรม ๑๕ ค่ำ ดวงจันทร์มืดทั้งดวง (๑ เดือน
มีวันข้างแรม ๑๔ วัน หรือ ๑๕ วัน)

เดือนอ้ายคือ
เดือนอะไร

เดือนอ้าย
คือเดือนที่ ๑
ตามแบบ
จันทรคติ

เดือนอ้ายตรงกับเดือนใดในปฏิทิน

ปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๖๓ เดือนอ้ายตรงกับ
เดือนมกราคม

เดือนตามแบบ จันทรคติ ๑ ปีมี ๑๒ เดือน

เดือนที่ ๑	เรียกว่า	เดือนอ้าย
เดือนที่ ๒	เรียกว่า	เดือนยี่
เดือนที่ ๓	เรียกว่า	เดือนสาม
เดือนที่ ๔	เรียกว่า	เดือนสี่
เดือนที่ ๕	เรียกว่า	เดือนห้า
เดือนที่ ๖	เรียกว่า	เดือนหก
เดือนที่ ๗	เรียกว่า	เดือนเจ็ด
เดือนที่ ๘	เรียกว่า	เดือนแปด
เดือนที่ ๙	เรียกว่า	เดือนเก้า
เดือนที่ ๑๐	เรียกว่า	เดือนสิบ
เดือนที่ ๑๑	เรียกว่า	เดือนสิบเอ็ด
เดือนที่ ๑๒	เรียกว่า	เดือนสิบสอง

แต่ละเดือนมีวันไม่เท่ากัน

เดือนคี่ (คือเดือน ๑, ๓, ๕, ๗, ๙, ๑๑) มี ๒๙ วัน
เดือนคู่ (คือเดือน ๒, ๔, ๖, ๘, ๑๐, ๑๒) มี ๓๐ วัน

ปีนักษัตร (ปี-นักษัตร)

ในปฏิทินยังบอกปีนักษัตร เป็นปีแบบไทย ใช้รูปสัตว์เป็น
สัญลักษณ์ (สัน-ยะ-ลัก) ประจำปี

๑ ปีชวด

๒ ปีฉลู

๓ ปีขาล

๔ ปีเถาะ

๕ ปีมะโรง

๖ ปีมะเส็ง

๗ ปีมะเมีย

๘ ปีมะแม

๙ ปีวอก

๑๐ ปีระกา

๑๑ ปีจอ

๑๒ ปีgun

ตัวอย่างการใช้วัน เดือน ปี ตามแบบจันทรคติ

เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗
May ค.ศ. ๒๐๒๔

ปีมะโรง

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
			๑ แรม ๘ ค่ำ เดือนห้า	๒ แรม ๙ ค่ำ เดือนห้า	๓ แรม ๑๐ ค่ำ เดือนห้า	๔ แรม ๑๑ ค่ำ เดือนห้า
๕ แรม ๑๒ ค่ำ เดือนห้า	๖ แรม ๑๓ ค่ำ เดือนห้า	๗ แรม ๑๔ ค่ำ เดือนห้า	๘ ขึ้น ๑ ค่ำ เดือนหก	๙ ขึ้น ๒ ค่ำ เดือนหก	๑๐ ขึ้น ๓ ค่ำ เดือนหก	๑๑ ขึ้น ๔ ค่ำ เดือนหก
๑๒ ขึ้น ๕ ค่ำ เดือนหก	๑๓ ขึ้น ๖ ค่ำ เดือนหก	๑๔ ขึ้น ๗ ค่ำ เดือนหก	๑๕ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือนหก	๑๖ ขึ้น ๙ ค่ำ เดือนหก	๑๗ ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือนหก	๑๘ ขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือนหก
๑๙ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือนหก	๒๐ ขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือนหก	๒๑ ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือนหก	๒๒ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนหก	๒๓ แรม ๑ ค่ำ เดือนหก	๒๔ แรม ๒ ค่ำ เดือนหก	๒๕ แรม ๓ ค่ำ เดือนหก
๒๖ แรม ๔ ค่ำ เดือนหก	๒๗ แรม ๕ ค่ำ เดือนหก	๒๘ แรม ๖ ค่ำ เดือนหก	๒๙ แรม ๗ ค่ำ เดือนหก	๓๐ แรม ๘ ค่ำ เดือนหก	๓๑ แรม ๙ ค่ำ เดือนหก	

๑ วันแรงงาน ๔ วันฉัตรมงคล
๒๒ วันวิสาขบูชา ๓๐ วันอัฐมีบูชา

วัน / เดือน แบบจันทรคติ

วันแรม ๘ ค่ำ เดือนห้าเป็นวันพระ

วันแรม ๑๔ ค่ำ เดือนห้าเป็นวันพระ

วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือนหก

วันขึ้น ๘ ค่ำ เดือนหกเป็นวันพระ

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนหก เป็นวันพระและวันสำคัญ

วันแรม ๘ ค่ำ เดือนหก เป็นวันพระและวันสำคัญ

ปฏิทินบอกเวลาทั้งแบบสุริยคติ และจันทรคติ

วันวิสาขบูชา (วิ-สา-ขะ-บุ-ชา) เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเพื่อระลึกถึงวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน และเป็นวันหยุดราชการ เพื่อให้ชาวพุทธไปทำบุญที่วัด

แบบสุริยคติ	แบบจันทรคติ
วันพุธที่ ๒๒ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนหก

วันอัฐมีบูชา (อัฐ-ละ-มี-บุ-ชา) เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นวันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระของพระพุทธเจ้า

แบบสุริยคติ	แบบจันทรคติ
วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗	วันแรม ๘ ค่ำ เดือนหก

๕. เราใช้ปฏิทินในชีวิตประจำวันอย่างไร

เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗
June ค.ศ. ๒๐๒๔

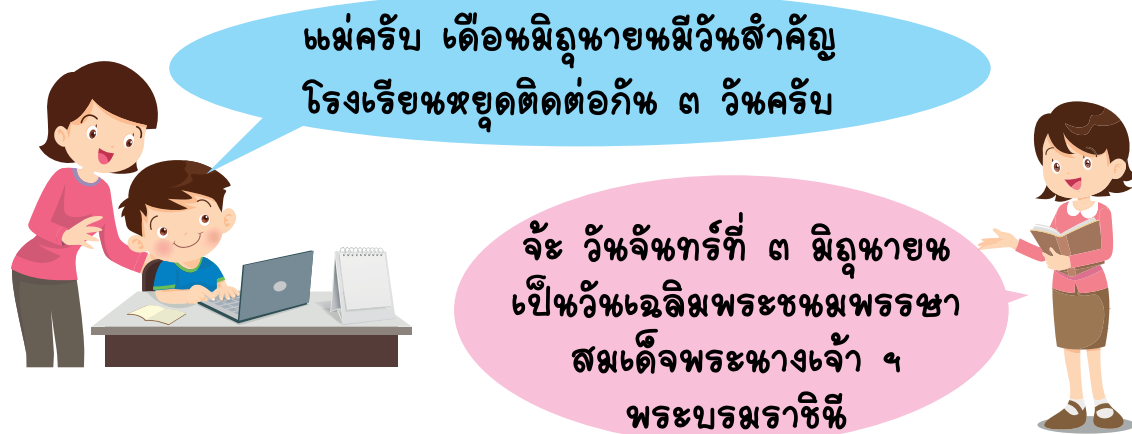
ปีมะโรง

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
						๑
๒ ไปเยี่ยมคุณยาย	๓	๔	๕	๖ แรม ๑๕ ค่ำ เดือนหก	๗	๘
๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือนเจ็ด	๑๕
๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนเจ็ด	๒๒
๒๓	๒๔	๒๕	๒๖ วันกษัตริย์	๒๗	๒๘	๒๙ แรม ๘ ค่ำ เดือนเจ็ด
๓๐						

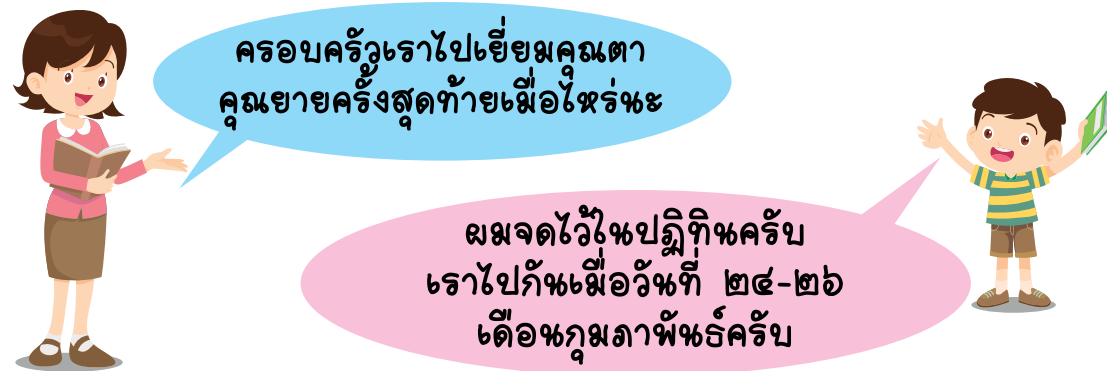
๓ วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี

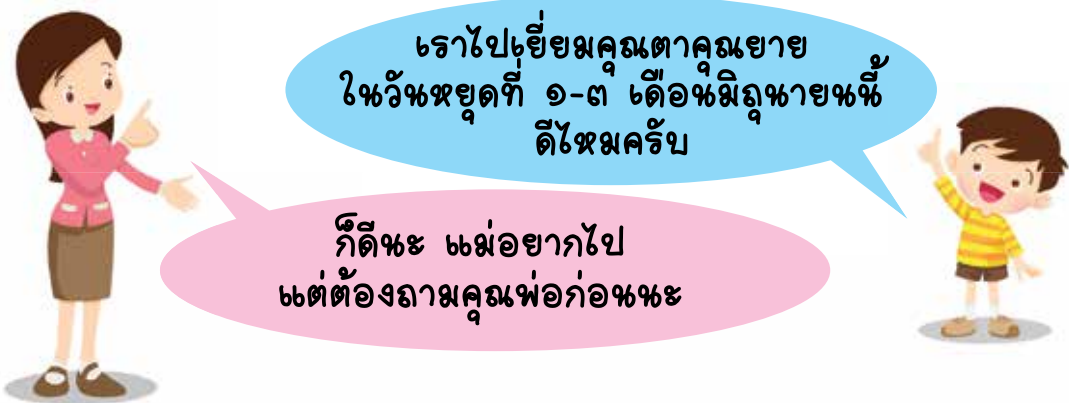
๒๔

วิชาใช้ปฏิทินคุยกับคุณแม่เรื่องวันสำคัญเป็นวันหยุด

วิชากับคุณแม่ใช้ปฏิทินบันทึก เพื่อเตือนความทรงจำ

วิชากับคุณแม่ใช้ปฏิทินกำหนดวันที่จะไปเยี่ยมคุณตาคุณยาย

๒๕

เราใช้ปฏิทินบอกวัน เดือน ปี บอกวันสำคัญ ช่วยเตือน
ความจำว่า นัดหมายกับใคร มีเรื่องอะไรที่ต้องทำบ้าง เรายังใช้
วัน เดือน ปี จดบันทึกเรื่องราวสำคัญไว้ ใช้ลำดับเหตุการณ์
(เหตุ-การณ) ที่เกิดขึ้น และใช้เล่าเรื่องต่าง ๆ

ตัวอย่างการเล่าเรื่อง

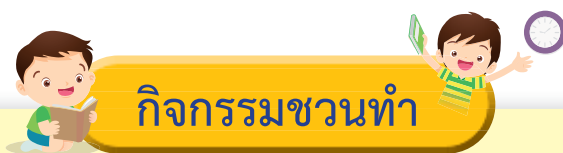
วิชาเล่าว่า

“เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน เป็นวันสงกรานต์ ผมพ่อกับคุณแม่
แม่พาฉันไปทำบุญที่วัด ฉันได้ร่วมกับพี่ ๆ รดน้ำดำหัวญาติผู้ใหญ่
หลายคน และได้เล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนานด้วย”

คำถามชวนคิด

๑. เวลาสำคัญอย่างไร
๒. คำบอกเวลามีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร
๓. ปฏิทินบอกให้เรารู้เรื่องอะไรบ้าง
๔. วันเดือนปีตามแบบจันทรคติใช้ประโยชน์ในเรื่องใด
๕. เราใช้ปฏิทินในชีวิตประจำวันอย่างไร

กิจกรรมชวนทำ

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปและรวบรวมคำบอกช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อทบทวนบทเรียน โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา ครูบันทึกคำตอบของนักเรียนบนกระดานดำให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน

๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อหาคำตอบให้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนด และจดบันทึกลงในแบบบันทึกที่กำหนดให้ในประเด็นต่อไปนี้

- กิจกรรมที่นักเรียนทำในชีวิตประจำวันตอนกลางวันมีอะไรบ้าง
- กิจกรรมที่นักเรียนทำในชีวิตประจำวันตอนกลางคืนมีอะไรบ้าง

แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน และร่วมกันสรุปผลงาน

๓. นักเรียนจับคู่กันสืบค้นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาจากปฏิทินปัจจุบันว่า ตรงกับวันเดือนปีตามแบบสุริยคติ และวันเดือนปีตามแบบจันทรคติวันใด นำเสนอคำตอบ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และหาข้อสรุปร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบที่หน้าห้องเรียน

๔. นักเรียนสังเกตลักษณะดวงจันทร์ในคืนวันเพ็ญ และคืนเดือนมืดว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร วาดภาพประกอบบรรยายสีให้สวยงามพร้อมเขียนข้อความระบุว่า วันข้างขึ้น หรือวันข้างแรมวันใดได้ภาพ นำเสนอผลงานหน้าห้องเรียนและร่วมกันจัดป้ายนิเทศ

